

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIA-1292/11-A

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Střední odborné učiliště obchodní, Praha 2, Belgická 29
Sídlo:	Belgická 29, 120 00 Praha 2
IČO:	00 549 185
Identifikátor:	600 004 864
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Jindřichem Brtnickým, ředitelem školy
Zřizovatel:	Hlavní město Praha, Mariánské náměstí 2, 110 01 Praha 1
Místo inspekční činnosti:	Belgická 29, 120 00 Praha 2
Termín inspekční činnosti:	7. - 10. listopadu 2011

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost byla vykonána ve střední škole podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, k termínu inspekce (dále školský zákon).

Hodnocení souladu učebních dokumentů s právními předpisy podle § 185 odst. 1 školského zákona.

Aktuální stav školy

Právnická osoba (dále škola) vykonává činnost střední školy a školní jídelny v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Škola poskytuje vzdělání v oborech ukončených maturitní zkouškou v denní formě (Obchodník), v denním a dálkovém nástavbovém studiu (Podnikání) a v oborech vzdělání s výučním listem (Prodavač – smíšené zboží a Prodavač – motorových vozidel). Výuka podle školních vzdělávacích programů (ŠVP) probíhá v prvním až třetím ročníku oboru Obchodník, ve všech ročních oborech Prodavač a v 1. ročníku nástavbového studia v denní a dálkové formě oboru Podnikání. Učební dokumenty schválené MŠMT jsou realizovány ve čtvrtém ročníku dobíhajícího oboru Obchodník, v druhém ročníku denního nástavbového studia dobíhajícího oboru Podnikání a ve druhém a třetím ročníku dobíhajícího oboru Podnikání v dálkové formě. Nejvyšší povolený počet žáků ve škole (1500) nebyl překročen. K datu inspekce se ve škole vzdělávalo 678 žáků v 25 třídách v denní formě vzdělávání a 175 v ostatních formách. Kapacita školy byla naplněna na 56,87 %. Počty žáků v posledních třech letech měly klesající tendenci (2011 – 853, 2010 – 1004, 2009 – 1168). Škola poskytuje vzdělávání 46 žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a 31 žákům-

cizincům. Výuku zajišťuje 57 pedagogických pracovníků, z toho 4 učitelé odborného výcviku.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Vzdělávání ve škole je organizováno podle zásad a cílů deklarovaných školským zákonem. ŠVP jsou koncipovány jako příprava žáků na jejich profesní život a kladou si za cíl vybavit absolventy širokou škálou odborných kompetencí. Na jejich tvorbě se podíleli odborníci z praxe. S ohledem na profil absolventa byly disponibilní hodiny využity na posílení odborných předmětů, odborného výcviku (obor Prodavač), na jazykové vzdělávání a společenskovedné vzdělávání. Pro povinnou výuku cizích jazyků mohou žáci volit z nabídky mezi anglickým a německým jazykem. Praktické vyučování probíhá ve čtyřech střediscích praktického vyučování a na smluvních pracovištích. Škola motivuje žáky pestrou nabídkou exkurzí a kulturních akcí, nabízí také sportovní aktivity, např. sportovně turistický kurz a účast v krajských sportovních soutěžích. Vhodným doplňkem výuky jsou akce s environmentální tematikou (např. *Památné stromy*, *Společně za řekou*, *Recyklohraní*, *Týden lesů 2011 v Praze*, *Přírodou Divoké Šárky*). Sociální citění žáků je rozvíjeno zapojením do charitativních akcí.

Škola informuje veřejnost o nabídce vzdělávání a postupu při přijímání prostřednictvím webových stránek, informačních materiálů, prezentací na výstavě Schola Pragensis a cílenými návštěvami na základních školách. Pro uchazeče o studium jsou pořádány dny otevřených dveří. Příjímací řízení uskutečněné ve školním roce 2010/2011 proběhlo v souladu s právní normou. Součástí byl vstupní pohovor s uchazeči, ověřující jejich motivaci ke studiu a zájem o zvolený obor. Uchazeči o nástavbové dálkové studium konali přijímací zkoušky z českého jazyka, matematiky a v denním nástavbovém studiu i z anglického jazyka. Ukončování vzdělávání ve sledovaném období proběhlo v souladu s platnými právními předpisy.

Poradenské služby poskytuje výchovná poradkyně ve spolupráci se školní metodičkou prevence. Těžiště její práce spočívá v práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Informuje učitele o jejich potřebách a vhodných výukových postupech. Rovněž se zabývá studijními a osobními problémy žáků, aktivně se podílí na řešení kázeňských přestupků, které následně projednává výchovná komise. Výchovná poradkyně kladně hodnotí spolupráci s psychologkou z pedagogicko-psychologické poradny, která pravidelně navštěvuje školu a poskytuje žákům odbornou pomoc. Za poslední tři školní roky se zvýšil počet žáků-cizinců. Škola na tuto situaci zareagovala zařazením předmětu multikulturní výchova.

Účinné preventivní systémy pomáhají omezovat rizikové chování žáků. Minimální preventivní program spolu s *Plánem podpůrných akcí k zajištění prevence sociálně patologických jevů* a krizovými plány zohledňuje momentální situaci ve škole. Reaguje na nejčastěji řešené výchovné problémy, jako je kouření v budově školy a vysoká absence. Četnost školních úrazů odpovídá zaměření školy. Žáci jsou o bezpečném chování ve škole a na mimoškolních akcích prokazatelně poučeni na začátku školního roku. Pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při praktické výuce jsou zakotvena ve smlouvách o obsahu, rozsahu a podmínkách praktického vyučování.

Použité formy a metody teoretické výuky byly většinou efektivní, pouze v ojedinělých případech výuka postrádala metodickou propracovanost. Vyučující zohledňovali studijní předpoklady žáků, kteří se aktivně zapojili do procesu vzdělávání. Střídání činností a přiměřené použití vhodných didaktických pomůcek podpořilo účinnost a dynamičnost výuky. Odůvodněné hodnocení učitelů poskytovalo žákům zpětnou vazbu a zvýšilo

celkovou účinnost vzdělávání. Vyučující respektovali doporučení školských poradenských zařízení. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami věnovali individuální pozornost. Zadávané úkoly zohledňovaly jejich potřeby a pracovní tempo. Velký důraz byl kladen na správné porozumění probírané látky.

Výuka českého jazyka a literatury podporuje rozvoj čtenářské gramotnosti žáků. Žáci jsou vedeni k aktivnímu čtenářství zadáváním referátů a povinné četby vycházející ze seznamu literárních děl k maturitní zkoušce. Na probírané učivo navazují návštěvy divadel a kulturně poznávací vycházky. Nad rámec výuky se žáci účastní akce pořádané deníkem Mladá fronta *Studenti čtou a píší noviny*.

Praktické vyučování, realizované formou odborného výcviku, se zaměřuje na získávání odborných kompetencí. Žáci se postupně seznamují s provozem jednotlivých pracovišť. Osvojují si konkrétní dovednosti nezbytné pro další profesní rozvoj, aplikují teoretické vědomosti získané v odborných předmětech a upevňují si získané pracovní návyky. Učí se jednání se zákazníky, jsou vedeni k dodržování bezpečnosti práce, efektivní organizaci činností a udržování pořádku na pracovišti.

Výsledky vzdělávání žáků jsou sledovány a vyhodnocovány na pravidelně konaných jednáních pedagogické rady. K ověřování úrovně dosaženého stupně znalostí a dovedností jsou využívány běžné způsoby ústního a písemného zkoušení. Škola se zapojila do externího testování žáků (MAG 2010). V době konání inspekce se žáci maturitních ročníků zúčastnili testů společnosti SCIO, jejichž smyslem bylo zjištění aktuálních vědomostí žáků s cílem usnadnit jim volbu zkušebních předmětů společné části maturitní zkoušky. Ke zkvalitnění výuky přispívá příkladná práce předmětových komisí, které podrobně analyzují výsledky žáků za jednotlivá pololetí, a navrhují opatření vedoucí ke zlepšení. Celkové výsledky žáků ve sledovaném období jsou stabilní. Nabídka oborů ve škole umožňuje žákům v případě potřeby změnit vzdělávací program. Ve školním roce 2010/2011 došlo ve srovnání s předchozím školním rokem k zlepšení úspěšnosti u maturitní zkoušky žáků denního studia (počet neprospívajících klesl z 11,6 % na 6,78 %). Naopak se zvýšil počet neprospívajících v nástavbovém studiu z 0 na 16,5 %. Ve společné části maturitní zkoušky dosáhli nejhorších výsledků žáci v matematice, kde neprospělo po podzimním opravném termínu 43,8 % (denní studium) a 32,8 % (nástavbové studium) maturujících. K horším výsledkům nástavbového studia přispěla 30 % neúspěšnost u zkoušky z německého jazyka a 28,6 % u zkoušky z anglického jazyka. Maturitní zkoušku konalo ve školním roce 2010/2011 12 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, z toho 3 žáci neprospěli.

Hodnocení předpokladů školy podle požadavků školského zákona

Ředitel školy působí v řídicí funkci řadu let, splňuje předpoklady pro její výkon. Smysluplné rozvržení jednotlivých kompetencí na další vedoucí pracovníky (dvě zástupkyně pro teoretickou výuku a zástupce pro technicko-ekonomický úsek), útvar pro praktické vyučování a ostatní vyučující vytváří optimální podmínky pro chod školy. Poradní funkci plní pedagogická rada, s níž ředitel školy projednává všechny záležitosti týkající se vzdělávání, a předmětové komise. Vedení školy má jasně stanoveny cíle ve výchovně vzdělávacím procesu i dílčí kroky vedoucí k jejich naplnění. Cenný podklad pro plánování představuje vlastní hodnocení, které pravdivě reflektuje stav školy. Hodnotící zpráva uvádí pozitiva i negativa ve vývoji školy, rovněž obsahuje návrhy konkrétních opatření vedoucích k odstranění zjištěných nedostatků. Efektivně nastavené kontrolní mechanismy poskytují vedení školy zpětnou vazbu. Mezi čteně používané

kontrolní nástroje patří hospitační činnost, na níž se kromě vedení školy podílí předšedové předmětových komisí.

Nedostatky zjištěné ve školním řádu (chybně stanovený nejzazší termín v případě, že žáka nelze hodnotit za 1. pololetí) a v knize úrazů (chybějící rubrika *zda a kým byl úraz ošetřen*) byly odstraněny v průběhu inspekce. Smlouvy o obsahu, rozsahu a podmínkách praktického vyučování neobsahují den zahájení praktického vyučování a ujednání o náhradě nákladů, které jiné fyzické nebo právnické osobě prokazatelně a nutně vznikají výhradně za účelem uskutečňování praktického vyučování na jejím pracovišti. Další povinná dokumentace (školní matrika, doklady o přijímání, průběhu a ukončování vzdělávání žáků, ŠVP, učební plány dobíhajících oborů, rozvrhy hodin, třídní knihy, záznamy z pedagogických rad, výroční zprávy a personální dokumentace) je vedena v souladu s právní normou.

Škola má vytvořenou širokou síť sociálních partnerů. Prioritně rozvíjí vztahy s renomovanými firmami, na jejichž pracovištích vykonávají žáci odborný výcvik, a po absolvování školy zde nacházejí uplatnění. Vedení školy se podařilo navázat vztahy na mezinárodní bázi. Rozvinula se spolupráce se zahraničními školami obdobného typu (Kolín nad Rýnem, Berlín), v jejímž rámci se uskutečnily výměnné zájezdy s odbornou tematikou. Spolupráce se zákonnými zástupci má obvyklou podobu zaměřenou na poskytování informací o průběhu a výsledcích vzdělávání žáků a řešení výchovných nebo výukových problémů. Školská rada plní povinnosti vyplývající ze školského zákona, své zástupce zde mají i zletilí žáci.

Ve stabilizovaném pedagogickém sboru převažují zkušení vyučující, 16 % učitelů nesplňuje podmínky odborné kvalifikace, jeden začínající má oporu předmětového garanta. Management vyhodnocuje personální rizika a přijímá následná opatření promítající se do rozvoje personálních předpokladů např. pro cizojazyčné vzdělávání, ICT, matematiku i odborné předměty. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je systematické a vychází z potřeb školy i aktuálních změn ve státní vzdělávací politice. Zaměřovalo se na tvorbu ŠVP, nové pojetí státních maturit, jazykovou oblast, interaktivní výuku i prevenci sociálně-patologických jevů. Méně na problematiku žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a oblast moderních metod a forem práce. Tato skutečnost se však nepromítá do kvality vzdělávání.

Finanční zdroje školy v posledních třech letech tvořily dotace ze státního rozpočtu (dále SR), účelové neinvestiční dotace ze SR (rozvojové programy), provozní a účelové dotace zřizovatele a finanční prostředky z doplňkové činnosti. Prostředky získané z rozvojových programů (zejména v roce 2009) přispěly ke zkvalitnění a zlepšení podmínek vzdělávání a k vyšší motivaci zaměstnanců. Škola nebyla zapojena do žádného projektu na získání finančních prostředků.

Ze strany zřizovatele má škola dostatečnou podporu v oblasti provozních výdajů i obnovy investic. V rámci účelových dotací přispíval zřizovatel na odměny zaměstnanců. Vedení školy sleduje dílčí výdaje ve vybraných oblastech a přijímá úsporná opatření především ke snížení provozních nákladů (změna poskytovatele energií a mobilní sítě).

Hospodaření školy bylo ve sledovaném období mírně ztrátové, vyrovnáno bylo ziskem z doplňkové činnosti.

Škola disponuje kmenovými učebnami pro každou třídu a 11 odbornými učebnami pro výuku cizích jazyků, informačních a komunikačních technologií, zbožíznalství, dějepisu, daňové evidence a administrativy prodeje. Většina odborných učeben je vybavena dataprojektorem s plátnem. V jedné ze čtyř počítačových učeben je instalována interaktivní tabule. Každý kabinet je vybaven minimálně jedním počítačem. Výuka tělesné výchovy probíhá ve dvou tělocvičnách. K relaxaci mohou žáci využívat školní zahrádku ve vnitrobloku. Vedení školy věnuje pozornost obnově a rozvoji materiálně technického

zázemí. Ve sledovaném období byly rekonstruovány podlahy, v době inspekce probíhaly přípravné práce na výměnu výtahu, na který obdržela škola investiční dotaci od zřizovatele. Škola zakoupila novou didaktickou techniku (datapojektory, webkamera, radiomagnetofony, promítací plátna, notebooky pro zaměstnance, příslušenství k PC, tiskárny a software). V jedné počítačové učebně byla modernizována a rozšířena počítačová síť. Ze svého fondu škola zakoupila doménový server. Průběžně škola obnovuje nábytek ve třídách, vybavení školní jídelny a tělocvičen.

Celkové hodnocení školy

Činnost střední školy je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Vzdělávání probíhá podle školních vzdělávacích programů, které jsou v souladu s rámcovými vzdělávacími programy, a podle platných učebních dokumentů schválených MŠMT. Škola umožňuje rovný přístup ke vzdělávání všem žákům. Podmínky pro rozvoj osobnosti žáků jsou velmi dobré. Průběh a výsledky vzdělávání jsou na standardní úrovni ve srovnání se školami obdobného typu. Práce vedení školy je systematická a vytváří optimální podmínky pro chod školy. Nedostatky zjištěné v povinné dokumentaci byly odstraněny v průběhu inspekce nebo jsou odstranitelné v krátkém časovém horizontu. Rozvíjené partnerské vztahy jsou pro školu přínosné. Personální podmínky jsou vyhovující. Škola nakládá s přidělenými finančními prostředky ze státního rozpočtu efektivně a podle stanovených zásad. Materiální a finanční zdroje umožňují škole realizovat vzdělávací programy. Podmínky bezpečnosti jsou na požadované úrovni.

Pro činnost školy, která musí být v souladu s právními předpisy, je zapotřebí do smluv o obsahu, rozsahu a podmínkách praktického vyučování doplnit ujednání o náhradě nákladů, které jiné fyzické a právnické osobě prokazatelně a nutně vznikají výhradně za účelem uskutečňování praktického vyučování na jejím pracovišti (viz ustanovení § 12 písm. i) vyhlášky č. 13/2005, o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři).

Česká školní inspekce v souladu s § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 31. prosince 2011 požaduje podání písemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků. Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jichž se týká, a v Pražském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Praze dne 1. 12. 2011

(razítko)

Mgr. Jana Holá, školní inspektorka

Jana Holá v. r.

Mgr. Boris Tvarůžek, školní inspektor

Boris Tvarůžek

Ing. Petr Hradecký, školní inspektor

Petr Hradecký v. r.

Ing. Ivana Černá, kontrolní pracovnice

Ivana Černá v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Praze dne 2. 12. 2011

(razítko)

Mgr. Jindřich Brtnický, ředitel školy

Jindřich Brtnický v. r.

Připomínky ředitele školy

16. 12. 2011

Připomínky nebyly podány.